2025/1181

27.10.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/1181,

13. juuni 2025,

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 2 osutatud liidu rahvusvaheliste kohustuste rakendamise kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu alusel ning seoses hariliku ogahaiga

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 15 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 29. aprillil 2021 vastu otsuse (EL) 2021/689 ([2]) ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ([3]) (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) sõlmimise kohta. Kaubandus- ja koostööleping jõustus 1. mail 2021.

(2) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 498 lõikes 2 on sätestatud, et lepinguosalised peavad igal aastal konsultatsioone, et leppida iga aasta 10. detsembriks kokku lepingu 35. lisas loetletud kalavarude järgmise aasta lubatud kogupüük. Kõnealused konsultatsioonid võivad hõlmata ka lepingu artikli 498 lõikes 4 osutatud täiendavaid küsimusi, sealhulgas loetelu kalavarudest, mille püük on keelatud, 35. või 36. lisas loetlemata kalavarude lubatud kogupüügi kindlaksmääramist ja lepinguosaliste vastavaid osi nendest varudest ning samuti kalavarude majandamise meetmeid.

(3) Liit korraldab iga-aastaseid konsultatsioone kooskõlas eesmärkide ja põhimõtetega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklites 2, 3, 28 ja 33, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2019/472 ([4]) (läänepiirkonna vete mitmeaastane kava) ja (EL) 2018/973 ([5]) (Põhjamere mitmeaastane kava) artiklites 4 ja 5 ning nõukogu otsuses (EL) 2021/1875 ([6]).

([1]) ELT L 354, 28.12.2013, lk 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.

([2]) Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj).

([3]) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping (ELT L 149, 30.4.2021, lk 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/472, millega kehtestatakse läänepiirkonna vetes ja sellega piirnevates vetes püütavate kalavarude majandamise ja nende kalavarude püügi mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139 ja (EL) 2018/973 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007 ja (EÜ) nr 1300/2008 (ELT L 83, 25.3.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/472/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/973, millega kehtestatakse Põhjamere põhjalähedaste kalavarude ja nende varude püügi mitmeaastane kava, täpsustatakse Põhjamerel kehtiva lossimiskohustuse täitmise üksikasjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 676/2007 ja (EÜ) nr 1342/2008 (ELT L 179, 16.7.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/973/oj).

([6]) Nõukogu 22. oktoobri 2021. aasta otsus (EL) 2021/1875 liidu nimel võetava seisukoha kohta Ühendkuningriigiga peetavatel iga-aastastel konsultatsioonidel, et leppida kokku lubatud kogupüük (ELT L 378, 26.10.2021, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1875/oj).

(4) Liidu seisukoht iga-aastastel konsultatsioonidel tugineb peamiselt Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) antud parimatele kättesaadavatele teaduslikele nõuannetele vastavalt kaubandus- ja koostöölepingu artikli 494 lõike 3 punktile c.

(5) 6. detsembril 2024 leppis liit Ühendkuningriigiga kokku kaubandus- ja koostöölepingu 35. lisas loetletud kalavarude mitme lubatud kogupüügi kehtestamises 2025. aastaks. Konsultatsioonide tulemused dokumenteeriti 2025. aasta kirjalikus protokollis ([7]) kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikli 498 lõikes 6 ja otsuse (EL) 2021/1875 artikli 2 lõikes 2 sätestatud kohustustega.

(6) Hariliku ogahai (*Squalus acanthias*) varud on liidu ja Ühendkuningriigi ühiselt majandatavad kalavarud. Iga-aastaste konsultatsioonide käigus leppisid liit ja Ühendkuningriik kokku asjakohastes lubatud kogupüügi tasemetes, mis dokumenteeriti kirjalikus protokollis ja mida seejärel rakendati nõukogu määrusega (EL) 2025/202 ([8]).

(7) Euroopa Liit ja Ühendkuningriik leppisid ka kokku, et kõnealuse kalavaru sellise osa kaitsmiseks, mis on kalastussuremuse suhtes eriti haavatav, on asjakohane hoida ära suguküpsete emaste parvede sihtpüük.

(8) Selleks leppisid liit ja Ühendkuningriik kokku, et hariliku ogahai püügil tuleks järgida ülemmõõtu 100 cm, kuni kõnealune meede vaadatakse läbi ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepinguga loodud kalanduse erikomitees.

(9) Kuni sellise püügi ülemmõõdu vastuvõtmiseni liidu õiguses vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikele 2 kehtestati Ühendkuningriigiga kokku lepitud meede määruse (EL) 2025/202 IA lisas. Meede oli funktsionaalselt seotud hariliku ogahai lubatud kogupüügiga, sest ilma selle meetmeta ei tagaks üksnes lubatud kogupüügi tase piisavat kaitset poegivatele emastele, kes moodustavad eriti haavatava osa populatsioonist.

(10) Käesoleva määruse eesmärk on jätta lossimiskohustusest välja üle 100 cm pikkused harilikud ogahaid ja tagada sellega, et juhusliku püügi korral ei vigastata selliseid isendeid ja lastakse need kohe merre tagasi.

(11) Käesoleva määrusega nähakse ette stabiilsem õigusraamistik, kuna nõukogu poolt vastu võetud meetmed on ajutise loomuga ja nende kohaldamine lõpetatakse vastavalt määruse (EL) 2025/202 artikli 63 kolmanda lõigu punktile l kuupäeval, mil hakatakse kohaldama delegeeritud õigusakti, millega kehtestatakse vastavad meetmed ja reguleeritakse nendest varudest püütud üle 100 cm pikkuste harilike ogahaide kohtlemist.

(12) Liit ja Ühendkuningriik leppisid seniks kokku, et nad jätkavad tehnilisi arutelusid, et hinnata, kui tõhus on ülemmõõdu piir suguküpsete emaste harilike ogahaide kaitsmisel, ja kaaluda võimalikke alternatiivseid majandamise meetmeid. ICESile on esitatud ELi ja Ühendkuningriigi ühine taotlus hinnata erinevate majandamisstsenaariumide mõju peamistele populatsiooni parameetritele ning lõplik nõuanne esitatakse hiljem 2025. aastal.

(13) Käesoleva määrusega tagatakse, et liit täidab oma rahvusvahelisi kohustusi, ning luuakse õiguskindlus ja võrdsed tingimused liidu kaluritele.

(14) Kuna käesolevas määruses sätestatud meetmed mõjutavad otseselt kalavarude kaitset, peaks käesolev määrus jõustuma kohe pärast selle avaldamist.

(15) Liidu ja Ühendkuningriigi vahel kirjalikus protokollis kokku lepitud meetmete kehtivus lõpeb 31. detsembril 2025. Seepärast tuleks ka käesoleva määruse kohaldamine nimetatud kuupäeval lõpetada,

([7]) Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu vaheliste 2025. aasta kalandusalaste konsultatsioonide kirjalik protokoll (https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/document/download/37482168-1e2d-4511-bef5-04ebbcf2e9ba_en?filename=2025-EU-UK-agreed-record-fisheries-consultation_en.pdf).

([8]) Nõukogu 30. jaanuari 2025. aasta määrus (EL) 2025/202, millega määratakse 2025. ja 2026. aastaks kindlaks teatavate kalavarude püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ja liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu ning muudetakse määrust (EL) 2024/257 püügivõimaluste osas 2025. aastal (ELT L, 2025/202, 31.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/202/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse erand määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustusest, et täita liidu rahvusvahelisi kohustusi seoses ühiste kalavarudega, mille suhtes kohaldatakse kaubandus- ja koostöölepingu alusel Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu vahelisi kalandusalaseid konsultatsioone.

Käesolevat määrust kohaldatakse püügi suhtes, mis toimub liidu vetes või liidu kalalaevadega liidu vetest väljaspool asuvates vetes, mis ei kuulu kolmandate riikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla.

Artikkel 2

Harilik ogahai (*Squalus acanthias*)

Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 on keelatud püüda, pardal hoida või ümber laadida, lossida, transportida, säilitada, müügiks välja panna või pakkuda, müüa või turustada üle 100 cm pikkuseid harilikke ogahaisid.

Juhuslikult püütud sellest pikemat ogahaid ei tohi vigastada ning isend tuleb viivitamata merre tagasi lasta.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuni 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN